

Poziv na Zimsko prebrojavanje ptica močvarica – siječanj 2017

Hrvatsko društvo za zaštitu ptica i prirode i Udruga BIOM pozivaju sve ljubitelje ptica i prirode da se tijekom siječnja 2017. godine pridruže tradicionalnom međunarodnom zimskom prebrojavanju ptica močvarica (IWC).

Što je IWC i zašto sudjelujemo?

Tijekom siječnja svake godine udruge i znanstvene organizacije za zaštitu ptica i prirode širom Europe pozivaju ljude da promatraju ptice na stotinama lokacija, te da zajedno procijene veličine njihovih populacija. Siječanj je pogodan za prebrojavanje močvarica jer je najhladniji mjesec u godini, te se smatra da su do tada sve ptice močvarice na svojim zimovalištima, pa je na tim mjestima njihova koncentracija najveća. Također, ptice tada još nisu započele s proljetnom seobom te zbog toga neće doći do dvostrukog prebrojavanja.

Močvarice su sve ugroženija skupina ptica, prvenstveno zbog uništavanja močvarnih staništa širom svijeta. Siječanjskim prebrojavanjem nastoji se zabilježiti reprezentativni dio populacije svake vrste. Uspoređivanjem s brojnostima iz prethodnih godina se procjenjuje status populacija (rastu li, padaju ili su stabilne) i ugroženost pojedinih vrsta. Na osnovu tih saznanja planira se zaštita najugroženijih vrsta i njihovih staništa. Stoga je potrebna međunarodna suradnja u promatranju ptica, sakupljanju podataka te njihovoj razmjeni sa znanstvenom i zaštitarskom zajednicom. U promatranju i razmjeni podataka mogu sudjelovati ljubitelji prirode svih uzrasta.

Nacionalni i regionalni koordinatori se brinu o provedbi zimskog prebrojavanja te o rezultatima (broju sudionika i prebrojanih ptica) izvještavaju europske koordinate. U ovom tradicionalnom prebrojavanju svake godine samo u Hrvatskoj sudjeluje stotinjak promatrača, a broj zabilježenih ptica često prelazi stotinjak tisuća. Zato je cilj svakog prebrojavanja uključivanje što većeg dijela javnosti. Bila bi nam velika čast da svojim sudjelovanjem pomognete ovoj akciji boljeg upoznavanja migracije i biologije ptica vodenih staništa. Kako nam je cilj prebrojavanjem obuhvatiti što veće područje i što veći broj lokaliteta, Vašu suradnju smatramo neophodnom.

Kako sudjelovati?

Ukoliko se u promatranju i prebrojavanju želite pridružiti iskusnim promatračima HDZPP-a i BIOM-a koji su raspoređeni diljem Hrvatske, javite se koordinatoru za Hrvatsku koji će Vas uputiti Vama najbližem lokalnom koordinatoru. Prebrojavanje i obilazak uključuje vlažna staništa svih vrsta: rijeke, bare, ribnjake, jezera, riječna ušća, obale i plaže duž cijele Hrvatske. U Hrvatskoj je prepoznato i u nacionalnom registru zabilježeno 983 močvarnih područja. Položaj i službeni naziv područja (poligona) na kojima je ranije vršeno zimsko prebrojavanje ptica, možete pronaći na sljedećoj poveznici: <http://karta.ptice.net/?layers=iwc>.

Na poveznici <https://youtu.be/mWAr2Wz3nz4> možete pogledati edukacijsko predavanje o vrstama ptica koje najčešće vidamo tijekom zime, te prebrojavamo tijekom siječnja. Uz ptice močvarice prebrojavaju se i sve ostale vrste ptica na zimovanju (npr. sve grabljivice i pjevice vezane uz močvarna staništa). Također, mnoge vrste ptica močvarica se ne zadržavaju samo na vodenim staništima (npr. galebovi koji se mogu naći na smetlištima, poljima, u lukama itd.) te Vas stoga molimo da pozornost obratite i na takve lokalitete odnosno staništa. Tijekom dosadašnjih prebrojavanja morska obala nije bila dovoljno zastupljena iako na njoj zimuju brojne močvarice.

Ovom prilikom Vas molimo da, ako ste u mogućnosti, u svom kraju organizirate prebrojavanje ili se pridružite prebrojavanju koje će se održati. Preporučamo da u navedenom periodu (siječanj) odaberete najpovoljniji dan (ili dane) za prebrojavanje kako bi se izbjegle moguće neprilike koje mogu negativno utjecati na rezultate prebrojavanja (npr. magla, lov i sl.).

Ukoliko se odlučite sudjelovati, molimo Vas da o toj namjeri obavjestite nacionalnog koordinatora za Hrvatsku **putem tablice na slijedećoj poveznici**:

<https://docs.google.com/spreadsheets/d/1dqttFYUJN-XFJ1SS2LuBOv2mVPglHogPHouMdUPTtRg/edit?usp=sharing>

ili putem telefona ili e-mail poruke nacionalnom koordinatoru Tiboru Mikuski (095/9098-753; tibor.kopacki.rit@gmail.com), da Vas koordinira s ostalim sudionicima kako bi se izbjeglo promatranje i prebrojavanje na istom području više puta.

Na gore navedenoj poveznici postoji dokument s dva radna lista:

- 1) **Prioritetni lokaliteti** - popis od 177 prioritetnih područja za nadolazeće zimsko prebrojavanje, uz imena promatrača koji ih planiraju obići. Ako je za pojedino područje već upisan istraživač, to ne znači da je ono "zauzeto" i da se i Vi ne možete upisati na isto područje. Dapače, bit će nam vrlo drago da zajedno idemo na pojedine terene pa ćemo se lakše moći iskoordinirati oko planiranih obilazaka.
- 2) **Popis istraživača** - popis s kontaktima prijavljenih promatrača i nazivi područja koje namjeravaju obići tijekom siječnja 2017.

Radi lakšeg dostavljanja podataka molimo Vas da se poslužite priloženim formularima. Uz službeni formular za unos podataka (na engleskom jeziku), također Vam u prilogu šaljemo prilagođeni terenski formular na hrvatskom jeziku. Budite slobodni koristiti formular koji Vama najviše odgovara. U formularu je potrebno navesti ime i prezime promatrača, datum, ime lokaliteta, vrstu i broj jedinki prebrojanih ptica močvarica. Također, molimo da zabilježite i osnovne podatke o stanju vodenog staništa na kojemu brojite ptice: postotak zaleđenosti vodene površine, količina vode (npr. za solane, ribnjake i akumulacije), pokrivenost područja (koliki dio područja ste obišli tijekom prebrojavanja), uznemiravanje (lov i dr.), stanje plime/oseke (za obalna staništa). Nakon obavljenog prebrojavanja na nekom području molimo Vas da i to evidentirate u tablici na gore navedenoj poveznici kako bi se izbjeglo dvostruko prebrojavanje.

Tijekom posljednjih mjeseci učestala je pojava visokopatogene influence među divljim pticama kako u Europi tako i u Hrvatskoj. Stoga vas molimo da tijekom prebrojavanja obratite veću pozornost na pojavu mrtvih i bolesnih vodenih ptica, ostalih ptica koje su uginule u blizini vodenih površina te pojavu masovnog ugibanja ptica u svim ostalim slučajevima. Ukoliko nađete iste molimo Vas da to prijavite dr.sc. Luki Jurinoviću iz Hrvatskog veterinarskog instituta na mobitel 0958147788 kako bi mogli organizirati da se dopreme u laboratorij Centra za peradarstvo u svrhu praćenja pojave ove bolesti.

Nakon prebrojavanja, ispunjene obrasce potrebno je **dostaviti najkasnije do 15.02.2017.**

Molimo Vas da rezultate dostavite putem e-maila jednom od koordinatora:

Tibor Mikuska, nacionalni koordinador tibor.kopacki.rit@gmail.com

Miloš Martinović, regionalni koordinador za zapadnu Hrvatsku milos.martinovic@biom.hr

Goran Čizmešija, regionalni koordinador za sjevernu Hrvatsku gcizmesija@gmail.com

Ante Kodžoman, regionalni koordinador za Dalmaciju i Primorje ante.kodzoman@biom.hr

Adrian Tomik, regionalni koordinador za istočnu Hrvatsku tomikadrian@gmail.com

U slučaju dodatnih pitanja molimo Vas da nam se bez ustručavanja obratite na gore navedene kontakte.

Unaprijed hvala na suradnji! Sve najbolje u privatnom i profesionalnom životu, te uspješnu Novu 2017. godinu i tisuće ptica žele Vam

Tibor Mikuska
Hrvatsko društvo za zaštitu ptica i prirode
i
Miloš Martinović
Udruga BIOM